

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Князів Острозьких, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Українська асоціація інвестиційного бізнесу

Асоціація з управління фінансами та інвестиціями

Щодо наскрізного аналізу діяльності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків та «підняття корпоративної вуалі»

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) інформує Вас, що з метою забезпечення дотримання учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків (далі - Учасники) вимог актів законодавства, а також прозорості функціонування ринків капіталу, їх учасників та організованих товарних ринків:

в процесі проведення нагляду, здійснення регулювання та контролю щодо реалізації прав та виконання обов'язків Учасниками здійснює комплексне дослідження фінансово-економічної діяльності Учасників з використанням наскрізного аналізу по відношенню до економічних зв'язків. В процесі такого аналізу можуть бути ймовірно виявлені незаконні дії у тому числі:

- виведення коштів довірителів та інших контрагентів;
- порушення податкового законодавства;
- приховування або відмежування активів підсанкційних осіб;
- приховування або відмежування активів осіб, пов'язаних з державою-агресором -

Російською Федерацією та/або Республікою Білорусь (перелік наведено у Рішенні Комісії 04.08.2022 року № 1053).

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A040000003A9700005CE60100

Підписувач Магомедов Руслан Садрудинович

Дійсний з 25.05.2023 11:32:06 по 25.05.2024 11:32:06

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

№ 02/10244 від 25.09.2023

За результатами проведеного такого аналізу та уразі виявлення дій, що ймовірно вказують на вищезазначену протиправну діяльність, Комісія інформує органи державної влади щодо такого ймовірного правопорушення та власних висновків, які можуть передбачати висновок щодо доцільності «підняття корпоративної вуалі».

«Корпоративна вуаль» – це система взаємовідносин, що направлена на юридичну відособленість активів та зобов'язань із використанням номінальних структур та/або інструментів від бенефіціарів.

За загальним правилом власники юридичної особи не відповідають за зобов'язаннями такої юридичної особи, а юридична особа не відповідає за зобов'язаннями своїх власників.

Як наслідок, при аналізі активів Учасників, за умовчанням, вважається, що їх слід розглядати як відокремлені від активів їх власників та/або активів юридичних осіб, частками яких володіють Учасники (або мають тісні економічні зв'язки). Іншими словами, це принцип обмеженої відповідальності Учасників, який впливає із її правосуб'єктності.

Але в тих випадках, коли особа використовує свій статус суб'єкта права для того, щоб заподіяти шкоду суспільству та виправдати свої дії або приховати обман чи злочин, відповідно до доктрини «підняття корпоративної вуалі» така особа має розглядатися як така, що не наділена самостійною правосуб'єктністю.

«Підняття (проколювання) корпоративної вуалі» - це рішення розглядати активи та зобов'язання, а також правочини окремих осіб на консолідованій основі.

Дана доктрина використовується як засіб досягнення суспільно значимих цілей та справедливості, згідно з якою на підставі сукупності певних факторів можна притягнути до відповідальності одну особу за зобов'язаннями або за дії іншої особи.

«Підняття корпоративної вуалі» може бути двох видів:

- пряме «проколювання (підняття) корпоративної вуалі» передбачає накладання відповідальності / зобов'язань / обмежень у діяльності юридичної особи на її прямих / опосередкованих власників (або контрагентів, що мають тісні економічні зв'язки);
- зворотне «проколювання (підняття) корпоративної вуалі» передбачає накладання відповідальності / зобов'язань / обмежень у діяльності осіб на юридичних осіб, якими вони прямо / опосередковано володіють (або контрагентів, що мають тісні економічні зв'язки).

Хоча у вітчизняному законодавстві прямо не закріплена доктрина «підняття корпоративної вуалі», українські суди за певних обставин «знімають корпоративну вуаль». У таких випадках суди використовують ті самі підходи, які застосовує Європейський суд з прав людини. Разом з тим, Верховний Суд України, застосовуючи практику ЄСПЛ щодо зворотного «підняття корпоративної вуалі», також розглядає можливість «підняття корпоративної вуалі» в інтересах учасника юридичної особи (Постанова від 01.07.2020 у справі № 910/15925/18).

Факторами, що є підставою для ініціювання застосування доктрини «підняття

корпоративної вуалі», є наступні:

- фактор інструментальності, який вказує, що особа діє не незалежно, а під контролем і для цілей іншої особи, або коли вона є просто «оболонкою без капіталу» (в т.ч. недостатня капіталізація, недотримання корпоративних формальностей, лише один учасник, не виплата дивідендів, кількість співробітників не відповідає обсягу операцій);
- фактор неправомірної мети, який вказує на використання особи для обману або іншої неправомірної мети (в т.ч. порушення закону, виведення капіталу, введення в оману).

Додатково нагадуємо, що відповідно до підпункту 1 пункту 3 Рішенні Комісії 04.08.2022 року № 1053 у період дії воєнного стану заборонено професійним учасникам ринків капіталу та організованих товарних ринків встановлення ділових відносин та/або вчинення правочинів з особами, щодо яких встановлені заборони, передбачені Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», та особами, пов'язаними з державою-агресором - Російською Федерацією та/або Республікою Білорусь, та/або здійснення операцій щодо активів таких осіб, та/або здійснення виплат доходів, сум погашення на користь таких осіб.

Враховуючи вищезазначене, асоціаціям довести до відома учасників щодо необхідності побудови взаємовідносини на ринках капіталу та організованих товарних ринках на засадах законності, дотримання стандартів корпоративного управління та ділової етики і не допускати використання «корпоративної вуалі» та, у разі виявлення порушень законодавства, повідомляти Комісію про такі випадки.

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ